

RENOUACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènt. Número solt, 10 cènt.

Anuncis (Preu per mensualitats)

4.^{art} plana, ptes. 8: 6.º, 4 ptes. : 12.º, 2 pta.

Intercalats i remitis, a preus convinguts

Periòdic setmanal, portaveu de la Joventut Nacionalista Republicana Socialista (en constitució)

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ
CLAVÉ, 3

ADMINISTRACIÓ
PRIM, 60

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

Les nostres utopies

Emprendre's un viatge per regions conegudes o desconegudes, però d'un caràcter i d'unes costums tant diferents a les nostres, és d'una importància gran i és prova evident de l'activitat que'ls catalans despleguem pel nostre amor al treball, per l'afany d'enriquir-nos, de progressar, de viure... De viure sobre tot; aquesta és la santa paraula. Perquè'l viure ha arribat a ésser el problema més espinós, més difícil de resoldre en aquesta nació postrada, poc menys que anorreada, malalta per la pitjor de les malalties: l'envorment de la voluntat. Si bé mai serà prou dignament lloada aquesta fortitut moral del caràcter i de l'esperit aventurer dels viatjants catalans, havem de remarcar, com desgràcia nostra i dels burgesos catalans que exploten les principals indústries, que pateixen d'ésser excessivament exclusivistes, puix en el renyit combat que sostenim aquest gran exèrcit per la vida de Catalunya, ostenten tots els lluitadors la mateixa divisa: «Primer jo, després jo i sempre jo».

Aquest ésser tant individual anorrea tota la col·lectivitat. Així, observem que per aquest sistema d'anar el català sempre sol, si bé pot establir-se i acumular a voltes ràpidament una fortuna i arribar a la societat comanditària, si és precís, jamai arriba a la companyia anònima, jamai se val d'aquest poderós instrument de fortuna i de civilització que ha transformat el món modern; el català, en fuig, com el gat escaldat de l'aigua tebia. Si'l negoci dona beneficis, els vol per a ell i se'ls queda; si dona pèrdues, per a saldar a expenses dels accionistes.

Per això, havent-hi riqueses immenses en el nostre país per a explotar, sobre tot en mines, moltes d'elles d'utilitat segura, ferrocarrils, trambies, fàbriques d'electricitat, empreses totes d'èxit, els capitals permaneixen retrets, immobilitzats per la desconfiança. Per això també el major nombre d'aquets grans negocis, organitzats baix la forma de societats anònimes, veiem a Barcelona i arreu de Catalunya, que són explotats pels estrangers. El català, preferix fer-s'ho tot ell; explotar-ho tot ell, tot sol, muntant amb preferència indústries segures, ja pels aranzels o les diferències dels canvis. Amb això i la baratura de la mà d'obra perquè sobren braços gracies a l'immigració que llença sobre Catalunya, la miseria negra de les demés regions espanyoles, els resultats de moltes empreses industrials són faves contades; menys quan, com ara succeeix ja, perdudes fa temps les colònies i empobrit el mercat interior, per efecte de la miseria de la nació espanyola, les crisis acaben per tenir el caràcter endèmic de

l'agotament Catalunya podria salvar-se a si mateixa, fent que aquest eixam de 5,000 i pico de combatents, al viatjar per Espanya, desenrotlessin ses facultats en el comerç exterior, sortint de viatge per tot el món, evitant així la competència que mata en flor moltes noves indústries i que, de prevalèixer l'esperit d'associació que prediquem, aniríem de dret al camí per tots tant proclamat, de conservar amb passió les peculiars condicions de la seva existència ètnica i mantindríem amb deliri amorós el caràcter i la fesomia que a nostra patria arreu li ha donat la naturalesa i la nostra personalíssima historia. Poble que recobra son comerç mundial, se recobra a sí mateix.

Les nostres aspiracions són de conformitat amb una Catalunya moderna, qual règim de vida intensa siga lliure de les ominoses trabes i de l'explotació inicua que patim, per abús de la centralització madrilenya, xorca, exagerada i perversa.

Per un triomf definitiu, nosaltres no creiem ni posarem confiança mai en els homes de la Lliga Regionalista que encare, malgrat el molt temps transcorregut, no han pogut resoldre la forma de govern ni'l sentit progressiu o reaccionari de son programa; fent se ridícula aital organització, en els temps moderns; i s'abstenen de definir per a no dividir-se; més, les exigències de la realitat s'imposen i, malgrat llur desig de descartar-les, provoquen a cada punt, entre ells, diferències irreductibles. Tota la nostra fè està en l'instint que revelen les nostres masses populars catalanes. Encare que els senyors regionalistes blasonin d'homes superiors, els que portaran, en dies no molts llunyans, la verdadera solució al problema plantejat fa anys per Catalunya, seran els nostres obrers i la nostra massa nacionalista republicana, adictes, en cos i ànima, a les tendències radicals i progressives, tant ben conformades, unes i altres, amb l'esperit del poble que, com el català, sempre ha marxat a l'avantguarda de la nació. L'Estat espanyol, és com tantes altres coses d'aquesta nació sense cura i hi ha que renegar-ne menys i obrar més, condemnant-lo a una fatal dissolució. Per això, la nostra joventut, enemiga dels poders històrics i de les rutines entronitzades, aspira a una solució republicana, que acabi per sempre més amb una monarquia que alenta, com a condició ingènita, l'esperit centralitzador i reaccionari.

Catalunya, avui, lluita més que mai; i encare que les dugues fortes corrents d'opinió avui existents aquí, han acabat quasi de moment amb el caciquisme oficial, els homes de la Lliga, tal volta per contagi amb els polítics madrilenys, aspiren a establir un nou caciquisme disfreçat, en ares del sant amor a Catalu-

nya; i és per això que no'ns fondrem mai, per a emprendre un moviment únic que, ben concertat, hauria pogut ésser eficaç de debó. La part més noble i desinteressada del regionalisme, no representa més que un sentiment imprecís, romàntic i diplomàtic i, pel què respecta a la part del que s'aplica a la política pràctica, posa de pel·leu una multitud d'informalitats i inconseqüències, inesplicables en els homes que la segueixen; un remolí d'idees contradictòries, quan no un medi desembossat de donar satisfacció a certes ambicions, tant mesquines com insaciables.

I, en tant, l'actual organització de l'Estat, se va sostenint amb tots els seus vicis i abusos, i Catalunya, lluny d'avençar pel camí de la prosperitat i la grandesa, retrocedeix i's va anorreadant...

La gran força, per ésser mal aplicada, se resol en pèrdua. La vida material, se fa cada dia més precària; sa vida intel·lectual, decau per moments. Els artistes, fugen; emigren per no poder-hi viure. L'insustancialitat ho invadeix tot. Els cinematògrafs, maten el teatre. Si el poble tingués en compte que la riquesa la va treure principalment del medi social en que viu, dels progressos acumulats per les generacions passades i del concurs de tots als quals explotà tot quant va poder, la tornaria a la societat, en part, no malgastant-la, més sí tornant-li en escoles, hospitals, etc., institucions benefactores.

¡Com caminaria ràpidament, el nostre poble, vers el progrés en totes ses formes, i com aquesta altre familia — la familia humana — a la qual tots perteneixem, ho agrairia; i a la qual hem d'estimar amb tot el cor!

RODAMÓN

RÀPIDA

EL NOSTRE PA DE CADA DIA... — Les subsistències, tots, estan pels núvols; el pa, la carn, el bacallà, les arengades, en fi, tot el què's fa més indispensable per a viure, s'ha de mirar de lluny pel que no té una butxaca ben fornida... La llum del sol, sembla també que s'encareix, en aquests rúfols dies d'hivern. El fred corgela més i més, tenint com tenen, els pobres, l'estómac buit i exhaust...

Mentrestant, els fabricants, potentats, naviers, etc., fent la mitja rialleta, tot prenent la xacolata, un cop han llegit la nova en la premsa diària de que als Estats Units els fabricants han acordat apujar els jornals als seus treballadors en un 30 per 100, diuen: «¡Infelicos!»

* * *